Rolf Lindahl: "Det behövs ny energi för freden"

Talare
Rolf Lindahl
Kampanjledare på Greenpeace

Datum
19 februari 2023

Plats
Stockholm

Den 24 januari i år flyttade The Bulletin of Atomic Scientists i USA fram sin så kallade "Doomsday clock" till 90 sekunder i tolv. Så nära en global katastrof har vi aldrig någonsin tidigare varit. En viktig anledning till den ökade risken är enligt institutet kriget i Ukraina och Rysslands hot om kärnvapen och risken för en eskalering av kriget bortom all kontroll.Rysslands krig mot Ukraina innebär ett ofattbart mänskligt lidande och i dess spår den största flyktingkrisen i Europas historia sedan andra världskriget med flera miljoner människor på flykt.

Men kriget i Ukraina har också avslöjat vårt enorma beroende av fossila bränslen. Ryssland är en av världens största producenter av fossila bränslen. Med oljeintäkterna har man kunnat bygga upp sin krigsmakt. Det är en utmaning att mitt under ett krig hitta en fredlig utveckling. Men Europas länder gör det omvända, vi bidrar till att finansiera kriget.

EU har infört sanktioner mot bland annat olja och från slutet av mars har importen av fossila bränslen från Ryssland sjunkit stadigt och nu mer än halverats. Det är bra! Men trots detta – som betalning för vår import av kol, olja och gas har EU sedan invasionen inleddes i genomsnitt skickat fyra miljarder kronor varje dag till Putins krigsmaskin.

Det är en skam!

Kriget har pressat upp inflationen och bland annat priset på mat och energi i hela Europa. För många har situationen blivit en påfrestning. För andra ett lyckokast. Krigsindustrins orderböcker är överfulla och oljebolagen gör rekordvinster. Ett av dessa bolag är Shell. Om du hade tjänat en halv miljon kronor per dag från det att Jesus föddes fram till idag, så skulle du ändå inte ha tjänat lika mycket som Shell gjorde i vinst bara under det förra året. Det kan de tacka Putin för.

Gas har blivit ett starkt geopolitiskt vapen sa Sveriges utrikesminister Tobias Billström när han höll den utrikespolitiska deklarationen den 15 februari i förra veckan. Vad han inte nämnde var att dagen innan, på alla hjärtans dag den 14 februari – av alla dagar – lossade ett tankfartyg flytande fossilgas från Vysotsk i Ryssland i terminalen i Nynäshamn.

Lasten i en fullastad tanker med rysk gas uppskattas vara värd över en kvarts miljard kronor, vilket motsvarar nästan fyra avancerade Kalibr-missiler som Ryssland regelbundet avfyrar mot Ukrainas befolkning.

Till skillnad från andra länder på kontinenten är Sverige inte lika beroende av rysk energi och vi kan på egen hand klippa banden. I maj förra året, för nio månader sedan, antog en enig riksdag ett tillkänngivande, en uppmaning till regeringen, om att så snart som möjligt stoppa importen av rysk energi. Trots detta så har under samma period, åtminstone åtta fraktfartyg med fossilgas anlänt till svenska hamnar, nästan en i månaden.

Det här måste få ett stopp. Greenpeace kräver att regeringen omgående slutar finansiera Rysslands krig i Ukraina genom import av rysk fossil energi.

Rysslands krig i Ukraina har rubbat den europeiska säkerhetsordningen, sägs det. Det är förvisso sant. Men samtidigt: Vems säkerhet pratar vi om? Vems ordning? Denna så kallade säkerhetsordning har byggt på militär avskräckning där nationalstaters och storfinansens intressen står över såväl människors som naturens behov.

Istället för att falla in i fällan och försöka återupprätta en skör säkerhet med vapen som falsk garant borde vi frigöra oss från militarismens bojor en gång för alla.

Vi lever i idag i en värld som bygger på dominans och kontroll. Exploatering av resurser och utnyttjande av människor och där våra ledare blundar för despoter och människorättskränkare och lägger sin energi på att sluta avtal som gynnar de egna intressena. Vi behöver lämna denna den gamla världsordningen bakom oss och göra en omställning till ett nytt samhällssystem inom sociala och planetära gränser.

Fossila bränslen tillhör historiens soptipp. Men de mäktiga fossilbolagen gör allt för att hålla sig kvar så länge som möjligt och därmed cementerar de en fortsatt destruktiv utveckling där krig och katastrof är dess yttersta förlängning.

En viktig väg till långsiktig och hållbar fred i världen är därför att klippa navelsträngen till fossilindustrin. En grön omställning kommer inte bara ta itu med klimatkrisen, utan även lägga grunden för en säker och trygg framtid. Ingen diktator kan äga solens strålar. Ingen tyrann kan styra över vinden.

När vi vänder ryggen åt fossila bränslen lägger vi samtidigt grunden för fred och en hållbar framtid åt kommande generationer.

Det är dags att skapa ny energi för freden.

Källa
Manuskript hämtat från svenskafreds.se (2026-07-07)

Taggar
Fredsrörelsen

URI
https://www.svenskatal.se/tale/rolf-lindahl-det-behovs-ny-energi-for-freden